

Souhrnná teritoriální informace Senegal

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Dakaru (Senegal) ke dni 18. 6.
2020 11:54

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.12)
3. Vztahy země s EU (s.17)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.19)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.24)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.29)
7. Kontakty (s.35)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Senegalská republika je rozvojovou zemí západoafrického regionu s poměrně stabilním demokratickým politickým systémem. Je republikou prezidentského typu a jako jedna z mála afrických zemí si po získání nezávislosti (4. 4. 1960) zvolila cestu demokratického pluralitního systému, s výjimkou období let 1966 až 1974, kdy zažila období vlády jedné strany. V roce 1981 byl opětovně zaveden multipartismus. **Bezpečnostní situace** na většině senegalského území je relativně dobrá, zlepšila se i jihosenegalském regionu Casamance, který byl v posledních několika desetiletích ohrožován aktivitami separatistických rebelů stále potencionálně neklidný (střety probíhají již od roku 1982). **V zahraničně politické orientaci** je stále patrný dominantní vliv Francie, která Senegal poskytuje významnou politickou podporu a finanční i technickou pomoc. Senegal spadá do francouzské sféry vlivu a vztahy obou zemí jsou nadstandardní (francouzskou kolonií byl Senegal více než 300 let). Dalším strategickým partnerem jsou USA stále větší roli, jako v dalších zemích Afriky hraje Čína. Senegal je označován za motor integračních snah v západní Africe.

Senegal je součástí Společenství západoafrických zemí CEDEAO/ECOWAS a měnové unie UEMOA, v níž se platí západoafrickým frankem pevně navázaným díky Francii na kurz eura.

Vztahy s EU se řídí rámcem dohody z Cotonou mezi EU a zeměmi ACP (Afrika, Karibik a Pacifik).

Podle hodnocení SB a MMF se Senegal daří vytvářet makroekonomickou stabilitu, která dává dobré předpoklady pro stabilní a dlouhotrvající hospodářský růst. Země je hodnocena (po Kapverdách, Nigérii, Pobřeží slonoviny a Ghaně) jako pátá nejrozvinutější ekonomika západní Afriky, avšak v celkovém hodnocení zemí byla dle HDP na hlavu v roce 2017 hodnocena až na 155. místě (1522 USD).

Těžební průmysl tvoří důležitou součást hospodářství. Senegal disponuje zásobami zlata (na severovýchodě země byla potvrzena další naleziště - důl Sabodala obsahuje podle průzkumů prokázané zásoby 81 tun zlata a zásoby v dalších dolech jsou odhadovány na 218 tun), železné rudy, mědi, chromu a niklu, dále fosfátem a vápencem. Hlavní zóny těžby se nacházejí v regionech Thiès na západě, Matam na severovýchodě a Kédougou na jihovýchodě Senegalu. Těžební sektor přispěl v roce 2016 do státního rozpočtu částkou cca 118 mld. FCFA (178 mil. Euro), v porovnání s 110 mld. FCFA v roce 2014, a představoval 2,85 % HDP. Přestože produkce zlata v Senegal začala teprve v roce 2009, těžba zlata v roce 2016 dosáhla 6,1 tuny. V posledních letech byly uděleny licence na prospekci a těžbu mimo jiné společností Terangagold, Randgold Resources, SGO a Toro Gold. Kromě industriální těžby, tradiční těžba zlata v Senegal zaměstnává přibližně 8-9 tis. osob. S těžbou 73 000 tun zirkonu v roce 2017 a nárůstem těžby o 40% vzhledem k roku 2016 se Senegal stal jedním z předních producentů této suroviny na světě.

V letech 2013 a 2014 byl senegalský chemický průmysl velmi utlumený, dnes však Senegal patří s produkcí 1,7 mld. tun ročně (data za rok 2016) mezi 15 největších světových výrobců fosfátu. Cílem společnosti Industries Chimiques du Sénégal, na jejímž oživení se výrazně podílela půjčkou Evropská investiční banka, je dosáhnout v příštích letech roční těžby 1,8 mld. tun. Po rekapitalizaci této společnosti se výroba kyseliny fosforečné, která je exportována především do Indie, zvýšila na dvojnásobek (2 tis. tun denně). V senegalských pobřežních vodách bylo také nalezeno počátkem roku 2016 na základě zkušebních vrtů ropných společností přibližně 250 milionů barelů ropy a zásoby zemního plynu jsou odhadovány na 450 miliard m³. Začátek těžby obou surovin je plánován na rok 2024.

Pozoruhodný je v posledních letech boom **ve stavebnictví**, když se primárně rozvíjí výstavba soukromých domů a vil. Investice do koupě pozemků a následné stavební činnosti jsou zřetelné jak v metropoli, tak na pobřeží Atlantického oceánu jižně od Dakaru. Trh stavebních materiálů vzrostl v roce 2017 o 13,5 %, více než v roce 2016 (růst o 11,3 %). Vláda uskutečnila několik projektů na podporu vzniku malých a středních firem v oblasti stavebnictví, neboť předpokládá velký potenciál tohoto oboru z pohledu boje proti nezaměstnanosti. Správnost tohoto záměru potvrdil růst oboru zejména díky rozsáhlým infrastrukturním projektům a dále rekonstrukci a výstavbě letišť, přístavů, turistických komplexů, ale

i rezidenčních staveb a zlepšování městské infrastruktury. Dá se předpokládat, že tato sféra bude i v budoucnu prioritou vlády a bude skýtat investiční a obchodní příležitosti pro české firmy.

Důležitou úlohu v senegalské ekonomice hraje nadále **zemědělský sektor**, který se na tvorbě HDP podílí zhruba 10 % a zaměstnává mezi 50 až 70 % pracujícího obyvatelstva. Zůstává však závislý na vnějších vlivech a jeho produkce tudíž značně kolísá. Existují rizika desertifikace, eroze půdy, vypasených ploch, limitovaných zásob vody a přírodních katastrof. Vláda proto v roce 2008 spustila rozsáhlý a relativně úspěšný program GOANA směřující k zajištění potravinové soběstačnosti Senegalu. Na tento program navázal program PRACAS, jehož cílem je kromě jiného dosažení soběstačnosti v pěstování rýže. **Hlavními plodinami** jsou arašídové plodiny (jejich pěstování na cca 2 mil. ha se věnuje více než milion lidí), rýže, proso, kukuřice, čirok, bavlna a rajská jablka.

Rybolov zůstává klíčovou oblastí senegalského „zemědělství“ a dary moře tradiční vývozní komoditou. Zaměstnává cca 200 tis. až 300 tis. osob, loví se ročně kolem 400 tis. tun ryb a plodů moře. Existuje však riziko vyčerpání zdrojů a stále naléhavěji se projevuje nutnost investic do zpracovatelské oblasti.

Kvalita **služeb**, zejména telekomunikačních a bankovních, patří mezi nejlepší v oblasti západní Afriky. Sektor služeb zaznamenává sektor pozoruhodný rozvoj i přesto, že sektor turistiky, jejíž rozvoj je prioritou vlády, silně podléhá konjunkturálním vlivům. V roce 2017 přesáhly služby 47% podíl na tvorbě HDP. Hlavními obory, které se zasloužily o růst v terciálním sektoru, byly doprava, telekomunikace, restaurátérství a hotelnictví a finanční služby.

Úroveň **infrastruktury** je v porovnání s ostatními zeměmi v regionu dobrá. Na území Senegalu se nachází 906 km železnic a 15 000 km silnic (z toho 6 000 km zpevněných). V období 2012–2016 se v Senegalu postavilo 1 295 km nových silnic a dálnice mezi Dakarem a oblastí letiště Blaise Diagne, v následujících letech došlo k prodloužení dálnice do měst Touba a Mbour. V Senegalu se nachází dvě mezinárodní letiště. Letiště Blaise Diagne je hlavním letišťem regionu západní Afriky, které využívá přes 20 leteckých společností. Druhým je malé letiště Cap Skirring v regionu Casamance na jihu Senegalu, které přijímá lety pouze během období sucha od listopadu do května.

Z hlediska mezinárodního obchodu je nejdůležitějším typem dopravy **doprava** námořní, která přepravuje až 95 % zboží směřujícího přes hranice Senegalu. Hlavním obchodním přístavem je Dakar, který je průběžně modernizován a jeho roční objem přepraveného zboží vzrostl mezi lety 2012 a 2016 z 12 na 17 mil. tun. Je též hlavním přístavem pro sousední Malijskou republiku.

Hlavními obchodními partnery jsou vedle tradiční Francie (dovoz z Francie představuje cca 18 % celkového dovozu do Senegalu) i další země Evropské unie Španělsko, Nizozemsko, Itálie a dále též USA. Mezi tradiční africké obchodní partnery patří Mali, Nigérie a Gambie. V posledních letech došlo k diverzifikaci obchodních partnerů a mezi významné tak patří i Čína, Indie či Spojené arabské emiráty.

Hlavními vývozními komoditami jsou ryby, zlato, ropné produkty, cement, fosfáty a arašídové plodiny. Mezi hlavní vývozní destinace patří Mali, Švýcarsko, Indie, Čína a Spojené arabské emiráty. **Dováženy jsou především** průmyslové stroje, paliva, potraviny, vozidla, kovy a plasty. **Mezi hlavní dovozní partnery** Senegalu patří Francie, Čína, Nigérie, Indie a Španělsko. Dovoz z Asie se mezi roky 2014 a 2015 zvýšil o 22 %, zatímco dovoz do Senegalu z Evropy klesl ve stejném období o 5 %.

Senegal z pohledu rozvojových plánů

Ačkoliv Senegal je nezávislou zemí již od roku 1960, a mezi roky 2018–2019 postoupil v Doing Business o 18 příček na 123. místo, hospodářství je závislé na zahraničních investicích a přímé zahraniční pomoci. Trpí obvyklými těžkostmi rozvojových zemí, v případě Senegalu poměrně vysokou mírou korupce, nedostatkem kvalifikovaných pracovníků i

elektrické energie, špatně pracující administrativou, nedostatečným dopravním spojením či chaosem v otázkách vlastnictví půdy.

Rozdíl mezi oficiálními prohlášeními a praxí je i v rámci Afriky poměrně značný.

Základním oficiálním rozvojovým plánem Senegalu, jehož naplnění zůstává ovšem velkou výzvou, je **Plan Sénégal émergent (PSE) z února 2014** (2. fáze probíhá v letech 2019-2023), jehož cílem je mj. dosažení 7 – 8% růstu. Předpokládá zavedení zásadních reforem v oblasti státního rozpočtu, vlastnictví půdy, energetiky a počítá s rozsáhlými investicemi.

Hlavními odvětvími senegalského hospodářství jsou: zemědělství, rybolov a těžba nerostných surovin.

V roce 2017 vzrostla celková **zemědělská produkce** o 10,4 % vůči předchozímu roku. V roce 2015 Senegal dosáhl soběstačnosti v pěstování cibule, jejíž produkce se v průběhu deseti let zvýšila o 70 %. Velkou výzvou je dosažení soběstačnosti v pěstování rýže, k čemuž by mělo dojít do roku 2025.

Hlavními produkty jsou: proso, čirok, kukuřice, rýže, arašidy, ovoce.

Dalším důležitým zdrojem příjmů je **rybolov**, který představuje 1,8 % HDP a zaměstnává necelou pětinu aktivní populace. Představuje 1. vývozní komoditu země. V poslední době je ohrožován především nadužíváním stávajících lovišť, což je často způsobeno pirátským rybolovem, kvůli němuž Senegal údajně ročně přichází až o 230 mil. Euro.

Senegal si slibuje velké finanční zdroje z **těžby nerostných surovin**. Jedná se hlavně o fosfáty, zirkon, zlato, olovo a železo. V letech 2014-2017 bylo ohlášeno nalezení několika ložisek ropy a plynu v moři podél senegalského pobřeží a vláda odhaduje první komerční dodávky v roce 2024.

Turistika, o které se stále hovoří jako o jednom z hlavních potenciálních zdrojů příjmů, zaznamenala díky epidemii eboly v regionu Západní Afriky a dočasnému zavedení víz obrovský propad. Podle statistik ministerstva turistiky a letecké dopravy navštívilo Senegal v roce 2015 1,6 mil. turistů, což představovalo meziroční nárůst o 20 %. Podle některých institucí však tato data nejsou spolehlivá, neboť zahrnují i část příjezdů a odjezdů ze země dalších osob. Investice a faktická státní podpora jsou rovněž nízké.

Stěžejní překážku rozvoje představuje dotovaná výroba **elektrické energie**, způsobená monopolním postavením (dlouho zadlužené) státní společnosti Senelec (celková výroba elektřiny se rovná 3955 GWh, podíl ropy výrobě elektřiny představuje 84 %). To je způsobeno nedostatečnými investicemi, špatnou údržbou stávající elektrické sítě a zastaralými technologiemi. Vzhledem k nižším cenám ropy na světovém trhu společnost Senelec dosáhla v letech 2014-2016 kladných hospodářských výsledků. V roce 2016 přebytek dosáhl 30 mld. FCFA (cca 46 mil. EUR). Elektrifikace země dosahuje pouze 61 % (kolem 30 % ve venkovských oblastech a 90 % ve městech). Cílem vlády je dosáhnout 100% pokrytí do roku 2025 a i s ohledem na budoucí komerční těžbu ropy a plynu ceny 50 FCFA (cca 7 centů EUR) za 1 kW/h. Dodávky elektrické energie bývají často přerušovány, a to i v hlavním městě.

Jedním z řešení současného stavu je i diverzifikace energetického mixu, včetně rozšíření sluneční energie. Stát spoléhá na zájem soukromých investorů. V roce 2016 byla uvedena do provozu velká solární elektrárna v Tobène s kapacitou 96MW a elektrárna Cap de Biche v Rufisque nedaleko Dakaru s kapacitou 83MW financované americkou společností ContourGlobal. Dále byly v roce 2016 do sítě připojeny solární elektrárny Bokhole (20MW) a Malikunda (22MW). V roce 2017 došlo se spuštění solární elektrárny Santhiou Mékhé (30MW).

V roce 2017 došlo k uvedení do provozu nového mezinárodního letiště Blaise Diagne vzdáleného 50 km od Dakaru. V jeho blízkosti plánována i výstavba obchodních center i bytových domů a dále podnikatelských zón se zvýhodněným daňovým a celním režimem. Kapacita letiště je plánována na 5 mil. cestujících v roce 2023. Výstavba železniční spojení mezi Dakarem a novým letištěm (Train Express Régional) byla zahájena v roce 2016 a první část trasy by měla být dokončena koncem roku 2020. Dalším velkým projektem je rekonstrukce pěti regionálních letišť českou firmou Transcon.

[senegal-mapa-1007.jpg](#) (38,09 kB)

Podkapitoly:

- 1.1. [Oficiální název státu, složení vlády](#)
- 1.2. [Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení \(vč. národnosti, náboženských skupin\)](#)
- 1.3. [Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let \(nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti\). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.](#)
- 1.4. [Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let](#)
- 1.5. [Platební bilance \(běžný, kapitálový, finanční účet\), devizové rezervy \(za posledních 5 let\), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba](#)
- 1.6. [Bankovní systém \(hlavní banky a pojišťovny\)](#)
- 1.7. [Daňový systém](#)

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- Senegalská republika, République du Sénégal
- Senegal, Sénégal

Složení vlády

- Ministr ozbrojených sil – Sidiki Kaba
- Ministr vnitra - Aly Ngouille Ndiaye
- Ministr financí a rozpočtu – Abdoulaye Daouda Diallo
- Ministr zahraničních věcí a Senegalců v zahraničí - Amadou Bâ
- Ministr spravedlnosti – Malick Sall
- Ministr komunitárního rozvoje, sociální a teritoriální rovnosti - Mansour Faye
- Ministr ropy a energetiky – Mouhamadou Makhtar Cissé
- Ministryně pro veřejnou správu a obnovu veřejné správy - Mariama Sarr
- Ministr pro pozemní infrastrukturu – Oumar Youm
- Ministr hospodářství, plánování a spolupráce – Amadou Hott
- Ministr zdravotnictví a sociálních věcí – Abdoulaye Diouf Sarr
- Ministr zemědělství a vybavení venkova – Moussa Baldé
- Ministr pro vodní hospodářství – Serigne Mbaye Thiam
- Ministryně pro otázky žen, rodiny, genderu a ochrany dětí - Ndèye Sali Diop Dieng
- Ministr cestovního ruchu a letecké dopravy – Alioune Sarr
- Ministryně rybolovu a mořského hospodářství – Aminata Mbengue Ndiaye
- Ministr pro národní vzdělávání – Mamadou Talla
- Ministr místních orgánů a územního plánování – Oumar Guèye
- Ministr pro vysoké školy, vědu a inovace – Cheikh Oumar Hanne
- Ministr průmyslového rozvoje a malého a středního průmyslu – Moustapha Diop
- Ministr životního prostředí a udržitelného rozvoje – Abdou Karim Sall
- Ministryně hornictví a geologie – Sophie Gladima

- Ministr sportu - Matar Bâ
- Ministr pro chov hospodářských zvířat a živočišnou výrobu – Samba Ndiobène Kâ
- Ministr práce, sociálního dialogu, profesionálních svazů a vztahů s institucemi - Samba Sy
- Ministr urbanismu, bydlení a veřejné hygieny – Abdou Karim Fofana
- Ministryně obchodu a malých a středních podniků – Aminata Assome Diatta
- Ministr kultury a komunikace – Abdouaye Diop
- Ministryně pro otázky mládeže – Néné Fatoumata Tall
- Ministryně mikrofinancí a solidárního sociálního hospodářství – Zahra Iyane Thiam
- Ministr práce, profesního uplatnění a řemesel – Dame Diop
- Ministryně digitální ekonomiky a telekomunikací – Ndèye Tické Ndiye Diop
- Státní tajemník Ministerstva zahraničních věcí a Senegalců v zahraničí pověřený Senegalcí v zahraničí – Moïse Diégane Sarr
- Státní tajemník Ministerstva spravedlnosti pověřený podporou lidských práv a dobré správy – Mamadou Saliou So
- Státní tajemník Ministerstva infrastruktury a pozemní dopravy pověřený železniční sítí – Mayacine Camara

Složení vlády k 30. 05. 2020.

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Rozloha:

- Rozloha: 196 722 km²
- Vodní plocha: 4 190 km²
- Délka pobřeží: 531 km
- Sousední země (délka hranic): Gambie (740 km), Guinea (330 km), Guinea-Bissau (338 km), Mali (419 km), Mauritánie (813 km)

Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

- Počet obyvatel (2018): 15,9 mil. obyvatel

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

- Přírůstek (2018): 2,8 %
- Demografické složení (2017) – populace do 14 let: 41,2 %, do 15 – 64 let: 55,8 %, nad 65 let: 3,0 %

Národnostní složení:

- Wolofové (43,3 %)
- Pularové (23,8 %)
- Sererové (14,7 %)
- Jolové (3,7 %)
- Mandinka (3 %)
- Soninko (1,1 %)
- Evropané a Libanonci (1 %)
- další (9 %)

Náboženské složení:

- islám (96 % obyvv.)
-

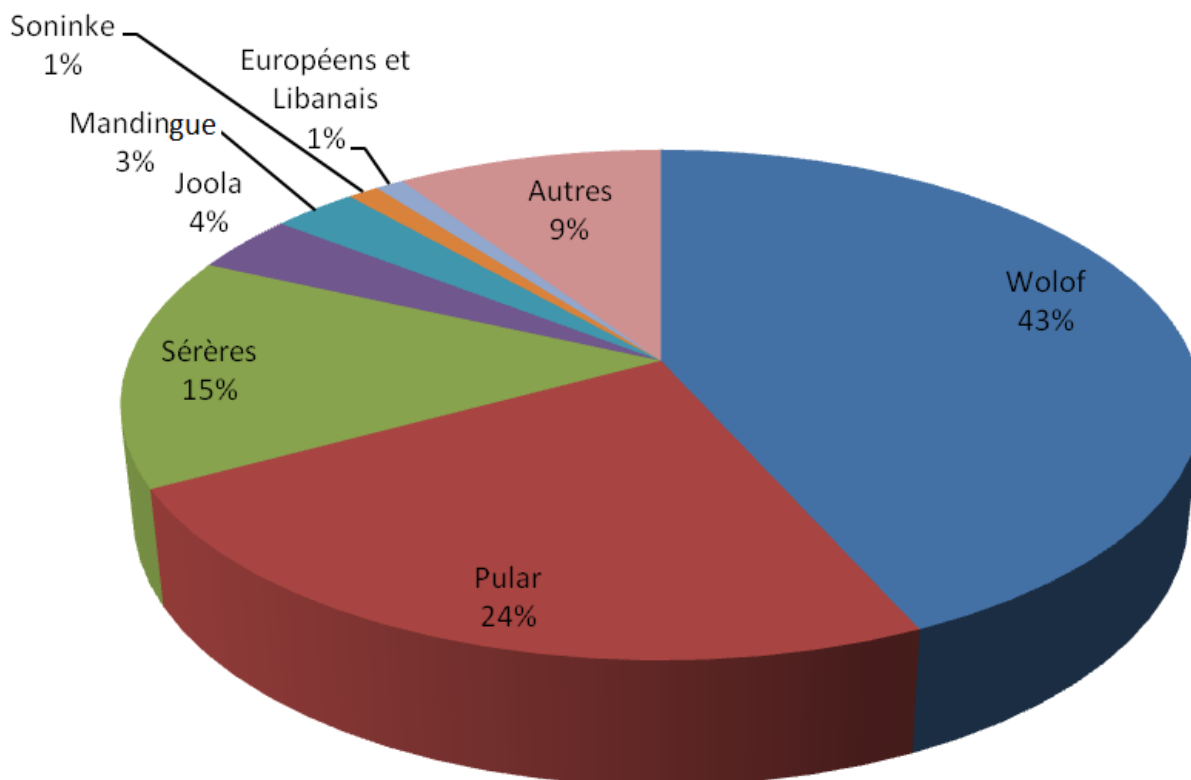

křesťanství (3,8 % - většinou římskokatolické)

- domorodá a jiná náboženství (0,2 %)

Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky:

- Úřední jazyk: francouzština
- Další jazyky: wolof (většinový), pular, jola, mandinka

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2016	2017	2018	2019	2020
Růst HDP %	6,4%	7,4%	6,4%	5,3%	3,0%
Nominální HDP na hlavu v USD	1231,7	1334,2	1473,9	1510,2	1627,3
Deficit v mld. FCFA	372	349	367	-	-
Deficit v % k HDP	4,2%	3,7%	3,5%	3,8% MFSN	3,0% MFSN
Inflace	1,2%	1,1%	0,5%	1,0%	2,0%

Nezaměstnanost	6,6% SB	6,4% SB	6,5% SB	6,6% SB	-
----------------	---------	---------	---------	---------	---

Zdroj: MMF (pokud není uvedeno jinak), Světová banka, Ministerstvo financí SN

Poznámky: Fixní kurz 1 EUR = 656 FCFA/XOF

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy a "dary" v mld. FCFA	2258	2579	2665	2949	-
Veřejné výdaje v % k HDP	29,9	31,0	29,0	29,2	31,9 BAD

Zdroj: MMF, Africká rozvojová banka (BAD)

Zdroje HDP

Zdroje HDP	2014	2015	2016	2017	2018
Zemědělství, podíl na HDP	8,1%	9,5%	9,3%	9,9%	10,3%
Průmysl	20,0%	19,8%	19,2%	19,0%	19,1%
Služby	49,6%	47,9%	47,7%	47,1%	46,7%
Veřejná správa	5,0%	5,2%	5,2%	5,2%	5,1%

Zdroj: MF SN

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Senegal patří do seznamu HIPC (*Heavily Indebted Poor Countries*) a ke konci roku 2007 se mu podařilo, v rámci tohoto programu, umazat ze dvou třetin bilaterální a multilaterální dluh a dluh soukromé sféry. Pařížský klub rozhodl o umazání celkové částky 488 milionů USD v období 2004–2010. Zmenšit multilaterální zadluženost napomáhá Senegalů i iniciativa MDRI (*Multilateral Debt Relief Initiative*), z níž např. v únoru 2010 Dakar získal 137 milionů dolarů. Francie, kdysi největší bilaterální věřitel země, celý bilaterální dluh umazala ve třech fázích (1989, 1994 a 2004) a již není věřitelem.

Příznivý pokles zahraniční zadluženosti se ale zastavil a od roku 2009 opět roste – v roce 2017 dosáhla zahraniční

zadluženost Senegalu 61,2 % HDP a i přes mírný pokles v roce 2018 je očekáván nárůst v následujících letech. Úroveň zadlužení Senegalu je prozatím stále nižší než zadlužení většiny dalších členských zemí Hospodářského společenství Západoafrických států, které se pohybuje kolem 70 % HDP. Nejdůležitějšími věřiteli jsou stále mezinárodní subjekty a jejich podíl v posledních letech nadále rostl. Závazky Senegalu multilaterálním věřitelům stouply z hodnoty 1312 mld. FCFA v roce 2011 na 1658 mld. FCFA (2,5 mld. EUR) v roce 2014, bilaterální závazky stouply ve stejném období z 530 mld. FCFA na 780 mld. FCFA (1,2 mld. EUR). Multilaterální dluh v roce 2016 představoval 45,7 % zahraničního dluhu země.

Platební bilance

	2015	2016	2017	2018	2019
Státní dluh v % k HDP MMF	56,9%	60,4%	61,2%	60,6%	61,9%
Veřejné výdaje v % k HDP MMF	29,9%	31,0%	28,6%	29,0%	31,9% BAD
Obchodní bilance v mld. FCFA	-1520	-1607 MFSN	-2051 MFSN	-	-
Export v mld. FCFA	1510	1371 MFSN	1486 MFSN	-	-
Import v mld. FCFA	-3030	-2978 MFSN	- 3537 MFSN	-	-

Zdroj: MMF, SB, MFSN, Afická rozvojová banka (BAD)

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovní systém s výrazným vlivem francouzského kapitálu, ale i vlastníků z jiných zemí (např. Maroka, či USA). Komerční banky nabízí tradiční služby spojené s mezinárodními platbami. Normy a pravidla bankovního sektoru v Senegalu odpovídají mezinárodním standardům, banky poskytují běžné mezinárodní garance. Problémem je především pro začínající menší podnikatele nízká schopnost bank udělovat dlouhodobé a střednědobé úvěry. Rozvíjí se naopak úvěry soukromým osobám – zejména hypotéky, spotřební úvěry a úvěry na nákup nového vozu.

Spolehlivé vyřizování běžných bankovních operací se však v každodenním provozu může stát problémem. Veškeré úkony je třeba pečlivě kontrolovat, systém bankovního on-line funguje velmi omezeně.

Střednědobé a dlouhodobé projekty ve veřejném sektoru jsou většinou financovány mezinárodními organizacemi (Světová banka, Africká rozvojová banka či orgány EU).

Hlavní banky v Senegalu:

Cmpagnie Bancaire de l'Afrique de l'Ouest (CBAO) (Groupe Attijariwafa Bank)
1, Place de l'Indépendance, BP 129

Dakar, Sénégal

Tel: (+221) 33 839 96 96

Fax: (+221) 33 823 20 05

E-mail: cbao@cbao.sn

Web: www.cbao.sn

Crédit du Sénégal (Groupe Attijariwafa Bank)

Bld Elhadji Djily MBAYE X Rue HUART

BP 56 DAKAR (SENEGAL)

Tel : (221) 849 00 00

Fax: (221) 823 84 30

E-mail: cs_senegal@creditdusenegal.com

Web: www.creditdusenegal.com

Citibank

2, place de l'Indépendance, BP 3391, Dakar, Sénégal

Tel: (+221) 33 849 11 11

Fax: (+221) 33 823 88 17

web: www.citibank.com/citi/global/sen.htm

Ecobank

Km5, Avenue Cheikh Anta DIOP

BP 9095 Dakar

Tel:(221) 33 859 99 99

Fax:(221) 33 859 99 98

E-mail: ecobanksn@ecobank.com

Banque Internationale Pour le Commerce et l'Industrie du Sénégal (BICIS)

2, avenue L. S. Senghor, BP 392, Dakar, Sénégal

Tel: (+221) 33 839 03 90 / 33 839 03 91 / 33 839 03 92

Fax: (+221) 33 823 37 07

E-mail : bicis@bnpparibas.com

Web: www.bicis.sn

Société Générale de Banques (SGBS)

19, avenue L. S. Senghor, BP 323, Dakar, Sénégal

Tel: (+221) 33 839 55 00

Fax: (+221) 33 823 90 36

web: www.sgbs.sn

Bank of Africa

4, Avenue Léopold Sédar Senghor, BP 1992 RP, Dakar

Tel: (+221) 33 849 62 40

Fax: (+221) 33 842 16 67

Email: information@boasenegal.com

Western Union (více než 800 poboček v celém Senegal)

V Dakaru např. na pobočce SGBS, CBAO, pošty atp.

web: <http://senegal.westernunion.com>

1.7 Daňový systém

Od roku 2000 zavedl Senegal v rámci integrace UEMOA nový, zjednodušený daňový systém. Cílem je větší transparentnost daňového systému a jeho snazší aplikovatelnost. Daňový systém je inspirován francouzským modelem.

Po přijetí daňové reformy koncem roku 2012 je daň z příjmu právnických osob stanovena na 30 %. U fyzických osob zůstala zachována progresivní daňová sazba pohybující se od 0 do 40 %, přičemž byla zvýšena hranice příjmu pro nulovou sazbu a zároveň snížena daňová zátěž pro nejvyšší příjmové skupiny (z 50 na 40 %). Daň z přidané hodnoty (TVA) je uvalena na zboží a služby. Základní sazba daně činí 18 %, přičemž daň ve snížené výši 10 % je aplikována na ubytování a stravování v cestovním ruchu a některé vybrané produkty. Rovněž jsou uplatňovány další spotřební daně (např. 40 % na alkohol, 40-45 % na cigarety apod.).

Informace o senegalském daňovém systému (ve FJ) lze nalézt na webových stránkách senegalského ministerstva financí: www.finances.gouv.sn kapitola Services aux usagers. Kvalitním informačním zdrojem jsou i stránky ředitelství daní ministerstva financí www.impotsetdomaines.gouv.sn, a také www.douanes.sn.

2. Zahraniční obchod a investice

Zahraniční obchod Senegalu je trvale v deficitu, což je dáno závislostí Senegalu na dovozu za zahraničí, a to i v případě potravinářských produktů.

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Senegal má dlouhodobě výrazně negativní obchodní bilanci, byť se mu daří postupně zvyšovat objem vývozu (především díky nárůstu vývozu kyseliny fosforečné, zlata a cementu). Komoditní struktura exportu je málo diverzifikovaná a je tvořena především ropnými produkty, kyselinou fosforečnou, rybami a mořskými plody, arašidovým olejem, cementem, bavlnou a nověji také zlatem. Vývoz zemědělských produktů je také v čase proměnlivý v závislosti na sklizni, která se do značné míry odvíjí od exogenních faktorů. Na druhé straně je země závislá na dovozu ropných produktů, strojů a zařízení a potravin (např. rýže).

Zahraniční obchod Senegalu

Zahraniční obchod	2013	2014	2015	2016	2017
Obchodní bilance v mld. FCFA	-1490	-1519	-1520	-1444	-2051
Export v mld.FCFA	1404	1436	1510	1712	1486
Import v mld. FCFA	-2893	-2955	-3030	-3156	-3537

Zdroj: BCEAO, MF SN (data za rok 2016 a 2017)

Fixní kurz 1 EUR = 656 FCFA/XOF

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavním obchodním partnerem Senegalu je tradičně Francie, ostatní země EU mají podstatně slabší obchodní vazby. Mezi tradiční africké obchodní partnery patří Mali, kam směřuje cca 13 % senegalského exportu, Nigérie, Pobřeží Slonoviny či Benin. V posledních letech došlo k diverzifikaci obchodních partnerů a mezi významné partnery zahraničního obchodu Senegalu tak patří i Indie (vývoz především kyseliny fosforečné, celkově do Indie směřuje přes 6,1 % senegalského exportu a z Indie do Senegalu stroje a rýže), Čína (dovoz aut a strojů), či Švýcarsko (vývoz zlata, Švýcarsko je druhou hlavní destinací senegalského vývozu s 9,9% podílem na celkovém exportu).

Hlavním regionem senegalského **vývozu** je Afrika (cca 43 % objemu vývozu v roce 2015, zejména Mali), kam ze Senegalu směřuje především cement a ropné produkty. Vývoz do evropských zemí (zejména Francie a nově též Švýcarska) představuje 27 % objemu vývozu – jedná se především o vývoz zlata, ryb a mořských plodů. V posledních letech silně posiluje vývoz do asijských zemí (cca 20,9 % vývozu v roce 2015) – především kyseliny fosforečné do Indie. Vývoz na Americký kontinent představoval v roce 2015 pouze 1,9 % objemu vývozu.

Struktura vývozu dle jednotlivých zemí je z hlediska hlavních destinací za posledních 5 let relativně stálá – dominuje jí Mali, Švýcarsko a Indie. Čtvrté místo obsadila místo Spojených arabských emirátů Čína. V posledních letech dynamicky vzrostl vývoz do Spojených arabských emirátů (zlato). Francie se v roce 2015 umístila až na šestém místě.

Vývoz ze Senegalu – 5 nejvýznamnějších destinací

	Podíl na celkovém vývozu (%)
Mali	12,9
Švýcarsko	9,9
Indie	6,1
Čína	5,2
Spoj. arab. emiráty	4,2

Zdroj: ANSD

Z hlediska **dovozu** pochází největší objem zboží z evropských zemí – tradičním hlavním dodavatelem je Francie (18 % importu). Evropský dovoz se skládá hlavně z paliv, strojů a zařízení, vozidel a potravin. Lehce přes čtvrtinu dovezeného zboží pak pochází z Asie (28 %), kolem 17 % zboží je dováženo z Afriky (zejména ropa z Nigérie) a cca 6,2 % z Ameriky.

V rámci dovozu je z hlediska dlouhodobé perspektivy a objemu jednoznačně nejdůležitějším senegalským partnerem Francie, která zemi dodává jak přístroje, tak potraviny. Kromě ostatních tradičních evropských partnerů (Španělska, Itálie či Belgie) se v posledních letech posílila dovozní pozice Číny, USA či Indie.

Dovoz do Senegalu – 5 hlavních zdrojových zemí

	Podíl na celkovém dovozu (%)
Francie	18,1
Čína	10,2
Nigérie	8,9
Indie	5,6

Španělsko	4,5
-----------	-----

Zdroj: ANSD

2.3 Komoditní struktura

Komoditní struktura

Hlavní produkty senegalského vývozu:

- Rybolov, zlato, ropné produkty, cement, kys. fosforečná, výrobky z arašídů, přípravky na polévky a bujóny, fosfáty, zirkon, titan, čerstvá zelenina, bavlna a bavlněné látky a sůl.

Hlavní produkty dovozu do Senegalu:

- Stroje a zařízení, ropné produkty, obilné produkty, surová ropa, dopravní stroje a součástky, kovy a kovová zařízení, plasty, léky, chemické látky, oleje a tuky.

Komoditní struktura zboží dováženého z EU do Senegalu v roce 2016

- Strojírenské výrobky 29 %
- Paliva 21 %
- Potraviny a suroviny 16 %
- Chemikálie 12 %
- Textil a oděvy 2 %
- Další 15 %

Zdroj: ANSD

Komoditní struktura zboží vyváženého ze Senegalu do EU v roce 2016

- Potraviny a suroviny 69 %
- Paliva 20 %
- Strojírenské výrobky 3 %
- Další 8 %

Zdroj: ANSD

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V roce 1974 vznikla zvláštním zákonem cca 18 km od Dakaru tzv. ZFID (*Zone Franche Industrielle de Dakar*). Jedinou podmínkou lokalizace firmy bylo 80 % produkce směřovat na export - výměnou bylo nabídnuto např. osvobození od platby daně z podnikání. Statut zóny byl prodloužen do roku 2016, avšak od roku 1996 zde mohou operovat pouze ty firmy, které zde již mají sídlo – nové licence se nevydávají.

V roce 1991 byly uzákoněny tzv. *points francs* (speciální ekonomická centra) – jednalo se de facto o rozšíření výše principu dakarské zóny do celého Senegalu. Tento statut mohly získat jednotlivé podniky, pokud alespoň 60 % jejich produkce směřovalo na export. I toto opatření bylo jen přechodné a od 1995 bylo ukončeno vydávání nových certifikátů – platnost původních také zůstala až do roku 2016. V roce 2003 se jednalo o 13 podniků s tímto statutem, převážně operujících v oblasti zpracování ryb.

Od roku 1995 byly uzákoněny nové speciální statuty – tzv. *Entreprise Franche d'exportation* (speciální exportní podniky)

pro firmy, u nichž alespoň 80 % obrátu/produkce bude realizováno vývozem a působí v průmyslu, zemědělství či telekomunikacích. Nabízené výhody jsou např. jednotná daň z podnikání ve výši 15 %, osvobození od platby daní z mezd zaměstnanců, bezdaňový nákup materiálu, osvobození dovozu a vývozu od cel a poplatků aj. Žádost o tento statut je možné adresovat agentuře [APIX](#).

V roce 2007 byl uzákoněn vznik *Zone Economique Spéciale Intégrée* (speciální integrované ekonomické zóny), jejímž řízením byla pověřena agentura APIX. Podniky působící v zóně by měly být zproštěny od dovozních cel, DPH i daně z podnikání. První zónou je *Zone Economique Spéciale Intégrée de Dakar (DISEZ)* – 90 ha s vizí na rozšíření na 1000 ha cca 40 km jižně od Dakaru v Dias, poblíž rozestavěného nového letiště. Zóna je budována od roku 2008 společností ze Spojených arabských emirátů JAFZA (pobočka Dubai Port World). Součástí zóny je i multifunkční industriální park Diamniadio o rozloze 53 ha, komplexy kanceláří, logistická platforma, obchodní a rezidenční zóny, turistické komplexy i prostor vyhrazený pro služby karga mezinárodního letiště Blaise Diagne. Cílem je přilákání zahraničních i domácích investorů a vytvoření 60 000 nových pracovních míst pro celou zónu (20 000 pro průmyslový park Diamniadio). Ve Speciální integrované ekonomické zóně budou mít společnosti výhodný fiskální režim po dobu 25-50 let, zjednodušené administrativní procedury a celní výhody.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Mezi lety 2005 a 2008 se výše přímých zahraničních investic (PZI) v zemi výrazně posílila, ovšem rok 2009 přinesl, jako pro většinu afrických zemí, významné meziroční snížení v důsledku světové krize. Následně však došlo k obnově přílivu PZI – v roce 2018 byl příliv PZI odhadován na 629 mil. USD oproti 276 mil. USD v roce 2012.

V Senegalu jsou nejsilněji zastoupeni francouzští investoři. Ve sféře průmyslu lze nalézt libanonské investice (potravinářství, textil, chemické a plastové výrobky apod.). Dalšími investory jsou firmy z Německa, Japonska, Jižní Koreje či Švýcarska.

Ve fosfátovém průmyslu jsou zejména od roku 2008 aktivní indiští investoři. Výrazně posílily také americké investice. V posledních letech se Senegalem aktivně ekonomicky spolupracuje (formou donorských půjček) také Čína a roste také zájem států z Arabského zálivu (Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty).

Přímé zahraniční investice do Senegalu (v mil. USD)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PZI	276	311	403	409	472	532	629

Zdroj: UNCTAD

Zajímavou informací je fakt, že podle údajů MMF, převažují finanční prostředky, které Senegalcům žijícím v zahraničí zasílají svým rodinám (představují cca 12 % HDP), přibližně 4x objem přímých zahraničních investic.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Současný Senegal klade důraz na přilákání zahraničních investorů. S tímto cílem byla v roce 2000 založena agentura na podporu investic (APIX). Dalším počinem v tomto směru bylo zřízení Prezidentské rady pro investice, jejíž členové, investoři domácí i zahraniční, mají za cíl vytvořit pro senegalskou administrativu soubor doporučení pro zlepšení investičního klimatu v zemi.

V Senegalu v zásadě neexistují legislativní omezení ani diskriminační opatření vůči zahraničním investorům. Bližší informace o podmínkách investování poskytuje [agentura APIX](#) na svých webových stránkách.

Investiční pobídky se řídí Investičním zákoníkem. Vztahují se zejména na investice v tzv. prioritních odvětvích – tj. v zemědělství, cestovním ruchu, rybolovném průmyslu, telekomunikacích a zdravotnictví. Další informace na [webu agentury APIX](#).

Další výhody pro případné investice zaměřené na export zboží ze Senegalu nabízí série opatření podporujících vývoz – zejména status *Entreprise Franche d'exportation* – blíže viz kapitola 6.6.

Senegal neuplatňuje žádná omezení na pohyb kapitálu ze a do země, pokud je prováděn ve směnitelné měně. Limity na směnu XOF existují pouze pro Senegalce individuálně cestující do zahraničí. Pohyb kapitálu prostřednictvím bankovních operací se jeví jako rychlý a bezproblémový.

Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Mezi perspektivní odvětví senegalského trhu patří těžební sektor, konkrétně zlato či fosfáty. Do této sféry by patřily i možnosti dodávek strojů a těžebních a zpracovatelských metod.

Velké investice se dají orientovat na tzv. „velké (*infrastrukturní*) projekty“, které propaguje a zadává státní kancelář na podporu investic APIX.

Energetické společnosti Senelec dlouhodobě chybí investice – zajímavé jsou v tomto ohledu projekty na elektrifikaci venkova či postupné nahrazování starých elektráren a elektrických rozvodů moderními.

V souvislosti s rozvojem cestovního ruchu (jedna z prioritních oblastí vládních programů na ekonomický rozvoj), včetně např. konferenční turistiky, lze příležitosti nalézt v oblasti stravování a ubytování. Perspektivní mohou být také investice do sektoru zdravotnictví.

V oblasti rozvojové spolupráce lze do budoucna předpokládat možnost realizace menších a středních lokálních projektů, jejichž cílem bude snížení chudoby místního obyvatelstva. V této sféře lze uvažovat i o projektech malých vodních elektráren a úpraven vody.

Rizika investování v teritoriu

Hlavními rizikovými faktory investování v Senegalu je nižší právní ochrana, korupce a pomalá práce úřadů. Dále je třeba počítat s jistou netransparentností legislativních pravidel. Rovněž se jedná o chudou zemi s nedostatečně rozvinutou infrastrukturou. V praktické rovině se lze setkat s přerušováním dodávek elektrické energie či nízkou produktivitou podniků.

3. Vztahy země s EU

I když se Senegal v poslední době snaží diverzifikovat své zahraniční vazby, je EU pro Senegal stále zřejmě nejdůležitějším partnerem a největším poskytovatelem rozvojové pomoci.

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Zastupitelský úřad v Senegalu mají kromě České republiky tyto země EU:

- Francie, Německo, Lucembursko, Belgie, Španělsko, Portugalsko, Rakousko, Itálie, Rumunsko, Nizozemsko a Polsko.

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Export do zemí EU má v poslední době rostoucí tendenci, export vzrostl z 239 mil. EUR v roce 2012 na 332 mil. EUR v roce 2015.

Import z EU v letech 2011-2014 také mírně rostl až na hodnotu 2 mld. EUR v roce 2014, v následujícím roce však o 57 mil. EUR klesl.

Důležitým nástrojem spolupráce se má stát **Dohoda o ekonomickém partnerství** mezi EU a CEDEAO (Hospodářské společenství západoafrických států), která byla oficiálně přijata 10. 7. 2014. Pro vstup v platnost je potřebná její ratifikace všemi smluvními státy.

Od roku 2009 do roku 2014 docházelo k růstu obchodní výměny mezi EU a Senegalem – ve vývozu i dovozu. Ačkoli vývoz ze Senegalu do EU rostl i v roce 2015, dovoz z EU mírně klesl. Např. v roce 2015 bylo 33 % obrátu obchodu realizovaného s EU, 41 % senegalského dovozu je z EU a Senegal do EU vyváží 14 % zboží. Senegalský vývoz má potenciál na evropském trhu a představuje významnou příležitost pro rozvoj.

Hlavní dovozní položky z EU jsou: strojírenské výrobky (69 %), paliva (20 %), potraviny a suroviny (16 %), chemikálie (12 %) a textil a oděvy (2 %). Senegalský **vývoz do EU** se skládá především z: Potravin a surovin (69 %), paliv (20 %) a strojírenských výrobků (3 %).

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

EU je největším poskytovatelem rozvojové pomoci. Během **10. období Evropského rozvojového fondu** (EDF, období 2008-2013) poskytla Senegalu 340 mil. EUR. Hlavními oblastmi, do nichž pomoc směřovala, bylo zlepšení regionálního a obchodního spojení, úprava vody, podpora občanské společnosti a boj s chudobou.

Vztahy Senegalu s EU se řídí rámcem dohody z Cotonou mezi EU a zeměmi ACP (Afrika, Karibik a Pacifik). Strategie spolupráce je založena na dvou hlavních programech: NEPAD a DSRP (strategický dokument boje proti chudobě). 10. kolo EDF vyčlenilo v roce 2008 celkem 315,8 mil. EUR. Z nich v rámci „Obálky A“ je vyčleněno 288 mil. EUR na programové

účely (boj proti chudobě – 150 mil. EUR, regionální a obchodní integrace – 75 mil. EUR, sanace státní správy – 40 mil. EUR). Zbývající částka „Obálka B“ ve výši 27,8 mil. EUR byla vyčleněna jako záloha na řešení nepředvídatelných událostí (vyrovnání nestabilních příjmů z vývozu či jako podpora mezinárodních iniciativ v oblasti vymazání senegalského dluhu).

Senegal byl i příjemcem financí z **11. Evropského rozvojového fondu**.

- Celkové náklady – cca 200 mil. EUR na roky 2014-2017
- Reforma demokratického vládnutí: justice 10 mil., prevence destabilizačních faktorů 10 mil.
- Rozvoj udržitelného zemědělství a potravní bezpečnosti: sektoriální politika 105 mil. EUR, elektrifikace venkova 15 mil., potravní bezpečnost a zlepšení výživy 25 mil. EUR
- Vodní hospodářství: sektorová politika 45 mil., zdroje vody na venkově 20 mil. EUR
- Ostatní: podpora občanské společnosti 5 mil., další drobné projekty 5 mil. EUR

Z prostředků **Svěřeneckého fondu EU pro Afriku** bylo v roce 2016 vyčleněno 161,8 mil. EUR na realizaci 9 rozsáhlých sektoriálních projektů v Senegal, další prostředky byly vyčleněny i v roce 2017 a 2018. Mezi projekty patří např. podpora místního rozvoje a ekonomiky, podpora zemědělského sektoru prostřednictvím zavádění zavlažování a pomoc při vydávání biometrických dokumentů.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Z hlediska vývozu zboží z ČR do Afriky je Senegal dvanáctým obchodním partnerem ČR mezi subsaharskými zeměmi.

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	Kč (tis.)	poř.	Index	Kč (tis.)	poř.	Index	Kč (tis.)	poř.	Index	Kč (tis.)
2005	45 044	124.	46,1	21 751	126.	120,5	66 795	134.	57,8	23 293
2006	98 625	114.	219,0	14 091	143.	64,8	112 716	128.	168,7	84 534
2007	149 874	110.	152,0	8 655	152.	61,4	158 529	124.	140,6	141 219
2008	307 952	96.	205,5	19 336	131.	223,4	327 288	109.	206,5	288 616
2009	353 891	90.	114,9	20 274	126.	104,9	374 165	102.	114,3	333 617
2010	160 849	109.	45,5	23 332	124.	115,1	184 181	117.	49,2	137 517
2011	359 514	96.	223,5	13 387	139.	57,4	372 901	105.	202,5	346 127
2012	391 895	99.	109,0	8 900	152.	66,5	400 795	111.	107,5	382 995
2013	563 437	86.	143,8	7 840	151.	88,1	571 277	100.	142,5	555 597
2014	670 937	86.	119,1	29 237	127.	372,9	700 177	100.	122,6	641 703
2015	632 183	91.	94,2	17 640	140.	60,3	649 823	104.	92,8	614 543
2016	227 612	108.	35,0	23 023	129.	130,5	250 635	120.	38,7	204 589
2017	235 562	114.	103,5	29 065	128.	126,2	264 627	100.	105,6	206 497
2018	445 512	94.	-	30 212	128.	-	475 723	110.	-	415 300

2019	384 365	97.	-	27 093	108.	-	411 49	-	-	357 272
	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	USD (tis.)	poř.	Index	USD (tis.)	poř.	Index	USD (tis.)	poř.	Index	USD (tis.)
2005	1 881	124.	49,5	908	126.	129,3	2 789	134.	62,0	973
2006	4 362	114.	231,9	623	143.	68,6	4 985	128.	178,7	3 739
2007	7 380	110.	169,2	426	152.	68,4	7 806	124.	156,6	6 954
2008	18 078	96.	245,0	1 135	131.	266,4	19 213	109.	246,1	16 943
2009	18 570	90.	102,7	1 064	126.	93,7	19 634	102.	102,2	17 506
2010	8 417	109.	45,3	1 221	124.	114,8	9 638	117.	49,1	7 196
2011	20 325	96.	241,5	757	139.	62,0	21 082	105.	218,7	19 568
2012	20 012	99.	98,5	454	152.	60,0	20 466	111.	97,1	19 558
2013	28 798	86.	143,9	401	151.	88,3	29 199	100.	142,7	28 397
2014	32 341	86.	112,3	1 409	127.	351,4	33 750	100.	115,6	30 932
2015	25 698	91.	79,5	717	140.	50,9	26 415	104.	78,3	24 981
2016	9 268	108.	36,1	946	129.	131,9	10 214	120.	38,7	8 321
2017	10 131	114.	109,3	1 222	128.	129,1	11 365	125.	111,3	8 921
2018	20 452	94.	-	1 429	128.	-	21 881	110.	-	19 023
2019	16 760	97.	-	1 181	108.	-	17 941	-	-	15 578

Zdroj: ČSÚ

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

10 nejvýznamnějších položek českého vývozu do Senegalu			
Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota USD (tis.)	Podíl v %

52	Bavlna	10 844	64,54
65	Pokrývky hlavy a jejich součásti	1 594	9,49
84	Reaktory, kotle, mechanické přístroje a nástroje	1 396	8,31
48	Papír, karton, lepenka	1 288	7,67
31	Hnojiva	366	2,18
28	Výrobky chemické	293	1,74
69	Výrobky keramické	231	1,37
39	Plasty a plastové výrobky	146	0,87
40	Kaučuk a výrobky z kaučuku	132	0,79
85	Elektrické přístroje, TV	107	0,64
	Celkem TOP 10	16 397	97,60
	Celkem	16 801	
	10 nejvýznamnějších položek českého dovozu ze Senegalu		
Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota USD (tis.)	Podíl v %
07	Zelenina, rostliny, kořeny, hlízy	901	72,78
08	Ovoce a ořechy	184	14,86
90	Optické přístroje	49	3,96
03	Ryby, korýši, měkkýši	47	3,80
85	Elektrické přístroje, TV	24	1,94
21	Potravinové přípravky	24	1,94

54	Hedvábí chemické, systetické, umělé	3	0,24
84	Reaktory, kotle, mechanické přístroje a nástroje	2	0,16
11	Slad, škroby, pšeničný lepek	2	0,16
38	Chemické přístroje	1	0,08
	Celkem TOP 10	1 238	100,00
	Celkem	1 238	

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

V současnosti není zastupitelskému úřadu ČR známa žádná česko-senegalská firma fungující na bázi výměny služeb.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

V současnosti není zastupitelskému úřadu ČR v Dakaru známa žádná česko-senegalská firma fungující na bázi joint-ventures.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

- Obchodní dohoda (vstoupila v platnost v roce 1996) byla ukončena vstupem ČR do EU, tj. ke dni 1. 5. 2004, vzhledem ke společné unijní obchodní politice se její renegociace nebude realizovat.
- Dne 21. 7. 2011 bylo v Praze podepsáno Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem zahraničních věcí Senegalu.
- Dne 29. 11. 2011 bylo v Dakaru podepsáno Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem obchodu Senegalu.
- Dne 21. 5. 2015 bylo podepsáno Memorandum o spolupráci mezi ministerstvy životního prostředí.
- Dne 22. 1. 2020 byla v Dakaru podepsána Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Senegalem.
- Obě strany projeví zájem na podepsání Smlouvy na ochranu investic.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Dle Konceptu zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS) ČR na období 2010-2017, Strategie ZRS ČR na období 2018-2030 a souvisejících rozhodnutí Vlády ČR Senegal nepatřil a nepatří (ani žádná ze zemí západní Afriky) mezi prioritní země české ZRS. V teritoriu proto neprobíhají žádné velké rozvojové projekty v gesci České rozvojové agentury.

Menší rozvojové aktivity jsou nicméně podporovány prostřednictvím tzv. malých lokálních projektů (MLP) realizovaných místními subjekty v gesci příslušného ZÚ. V Senegalu byly realizovány následující MLP:

	Název projektu	Realizátor	Rozpočet (Kč)
2019	SPřavedlivý přístup ke vzdělání pro mládež v zranitelné oblasti	GREEN SAFE HAVEN	217 202
2018	Linka na transformatických obylovín v Diagonu (Casamance)	BSA Production et Transport GIE	489 200
2017	Oprava ZŠ ve vesnici Diagon v regionu Casamance – 2. fáze	ZŠ ve vesnici Diagon	299 756
2017	Vybavení pro nemocnici v Thies	Regionální nemocnice v Thies	200 221
2016	Oprava ZŠ ve vesnici Diagon v regionu Casamance	ZŠ ve vesnici Diagon	296 045
2015	Stavba školní třídy	ASCAL DEVELOPEMENT	250 000
2014	Škola česko-senegalského přátelství se rozvíjí	Groupe Scolaire KER SEEX-YI/KELETHIO	219 258
2013	Škola hrou v Dakaru	Groupe Scolaire KER SEEX-YI/KELETHIO	100 952
2013	Podpora chráněných ploch v Senegalu	Ředitelství Senegalského národního parku	124 303
Celkem			2 196 937

Na akademický rok 2015/2016 byla Senegalu nabídnuta 2 vládní rozvojová stipendia a i v dalších letech byla nabídnuta 2-3 stipendia.

Grantová agentura Akademie věd ČR podpořila výzkumný projekt (2004-2008) zaměřený na studium biodiverzity, který byl realizován zejména v národním parku Niokolo Koba v Senegalu.

V letech 2007-2009 realizovala Česká zemědělská univerzita projekt „Podpora národních parků Senegalu“ (rozpočet 6,6 mil. Kč), konkrétně „Chov antilop Derbyho“, zahájený již v roce 2000. Tento nejdéle existující projekt ČR v Senegalu je ojedinělý konzervační projekt na záchranu antilopy Derbyho (ve stejném duchu jako záchran koně Převalského), která je v červené knize kriticky ohrožených zvířat. Za 19 let své existence dosáhl p úctyhodných výsledků, když z původních posledních jedinců žijících v Národním parku Niokolo Koba se podařilo zvířata přemístit do dvou rezervací (Bandia a Fathala) spravovaných soukromými investory. Z šesti původních zvířat převezených do Bandie a Fathala jsou dnes díky řízenému křížení dvě stáda čítající přibližně sto zdravých jedinců. Pro určení jejich stavu v NP probíhá sčítání v režii neziskové organizace Derbianus a ve spolupráci se senegalským MŽP.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Analýza silných a slabých stránek z úhlu pohledu ČR (SWOT)

Silné stránky

- dlouhodobá vývozní tradice zainteresovaných českých podniků, zájem dalších firem o senegalský trh;
- dobré jméno ČR v očích senegalské odborné veřejnosti a dobrá reputace tradičních českých výrobků mezi spotřebiteli;
- profil české ekonomiky korespondující s potřebami senegalského trhu;
- schopnost nabídnout řešení v celé řadě klíčových oblastí, včetně těžebního, stavebního průmyslu, tradiční a obnovitelné energetiky, řešení dopravní infrastruktury (od leteckého provozu po budování kolejové dopravy), schopnost dodávat stroje pro malé a střední zemědělství a potravinářský průmysl;
- konkurenceschopné zboží s příznivým poměrem mezi cenou a kvalitou;
- nadstandardní politické vztahy (z posledního období) podpořené vzájemnými návštěvami na nejvyšší úrovni.

Slabé stránky

- nedostatečná kapitálová vybavenost českých podniků;
- pouze omezený počet seriózně zainteresovaných českých firem;
- vyšší náklady na dopravu do Senegalu;
- malá snaha firem zakládat sdružení nebo aliance, např. pro účely předkládání ucelených nabídek, vyplývající ovšem z neplnění příslibu informování české strany o prioritních senegalských rozvojových projektech;
- existující korupční prostředí.

Příležitosti

- Výstavba a modernizace senegalské ekonomiky skýtá zajímavé obchodní a investiční příležitosti pro zahraniční subjekty;
- České firmy mají historicky ojedinělou možnost těchto příležitostí využít s ohledem na to, že proces výstavby země se nebude opakovat.
- Příležitosti jsou v oblasti rekonstrukce a budování stávající infrastruktury (dopravy, hledání a využití zdrojů pitné vody (i balené), zavlažování půdy, mechanizace zemědělství, zpracování a skladování tropických plodin, těžebního průmyslu, výroby stavebních hmot /též pro sousední Mali/, dodávek stavebních strojů nových i repasovaných, spotřebního zboží všeho druhu, tradičně pak textilu a surovin pro textilní lokální průmysl. Rozšiřování dodávek pro oblast specifického zboží (pokrývky hlavy, brokáty, skleněné perly, bižuterie, čepelky, nožírské zboží (tzv. mačety), galvanických článků, baterek na svícení, petrolejových lamp a dalšího zboží tohoto druhu).
- Možnost zakotvení českých firem ve stávajících, resp. připravovaných zónách volného obchodu.

Hrozby

- Nejistoty spojené s tradičně proměnlivou „africkou“ politickou situací a z toho plynoucí schopností zajištění dlouhodobé právní stability pro podnikání;
- Vysoká míra administrativy při dovozu;
- Existující vyšší /ne enormní/ míra korupce na všech úrovních rozhodování;
- Omezená diverzifikace ekonomiky;
- Z evropského pohledu nedostatečně rozvinutá infrastruktura.

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Dopravní průmysl a infrastruktura

Mezi roky 2019–2023 senegalská vláda potřebuje zajistit financování a výstavbu mnoha infrastrukturních projektů a dopravních služeb. Jedná se mimo jiné o rekonstrukce a stavby nových železničních tratí (rekonstrukce trati Dakar–Tambacounda–Bamako a výstavba dalších regionálních tratí), výstavbu a rekonstrukci silnic a stavbu mostů. V tomto období by podle tříletého vládního programu mělo dojít k výstavbě 1 520 km nových železničních tratí za 1 390 mld. XOF (58,4 mld. CZK). Také se v těchto pěti letech počítá s obnovou vozového parku autobusů a minibusů městské i meziměstské dopravy (cca 3 tis. jednotek).

Důlní, těžební a ropný průmysl

Cílem vlády je produkovat do roku 2020 15–20 mil. tun železné rudy, 2,5 mil. tun fosfátů, 17 tun zlata a 90 tis. tun zirkonu. Potřeba technologií pro hlubinnou i povrchovou těžbu surovin tedy poroste. S nedávným objevem offshore ložisek ropy (cca 530 mil. barelů) a zemního plynu (cca 560 mld. m³) se otevírají možnosti investic i do tohoto sektoru.

Elektrotechnika

Podíl podsektoru telekomunikací a informačních technologií na růstu senegalské ekonomiky je značný. V roce 2017 se podílel na senegalském HDP 5,1 % v hodnotě 636 mld. FCFA (cca 24 mld. CZK). Přesto je však využití těchto technologií v porovnání s rozvinutými zeměmi nízké. Vláda zveřejnila novou strategii pro oblast „Sénégal numérique 2025“, jejímž cílem je výrazně do roku 2025 posílit roli informačních a telekomunikačních technologií. Za tímto účelem vláda plánuje mobilizovat 1 300 mld. FCFA (cca 52 mld. CZK) a vytvořit nejméně 35 tis. nových pracovních míst.

Energetický průmysl

V rozvojové strategii senegalské vlády (Plan Sénégal émergent, PSE) je zlepšení energetické situace identifikováno jako jeden z předpokladů rozvoje země. Realizace PSE probíhá prostřednictvím Plánu prioritních činností (Plan d'Actions prioritaires, PAP) na období 2019–2023, jehož součástí jsou dva velké projekty, a to integrovaný plán na oživení energetiky a plán na celostátní pokrytí energií. Tyto dva projekty zastřešují menší projekty posilující výrobní kapacity, připojení k elektrické síti, dále obnovu a rozšíření přenosových a distribučních sítí a elektrifikaci venkova. Cílem je zajistit celostátní pokrytí elektrickou energií do roku 2025 (v současné době se elektrifikace venkova v jednotlivých departementech pohybuje v rozmezí 3–73 %). V současné době je výrobní kapacita 1 229 MW, přičemž přibližně 20 %

pochází z obnovitelných zdrojů energie. V Senegalu je zájem o projekty posilující výrobní kapacity (tradiční zdroje i OZE, záložní zdroje) a rozšiřující přenosné a distribuční sítě.

Chemický průmysl

Chemický průmysl není v Senegalu rozvinutý a země musí většinu produktů dovážet. Výjimku tvoří několik podniků v oblasti rafinace ropy a výroby hnojiv. S ohledem na předpokládaný začátek těžby ropy v roce 2022 vláda plánuje výstavbu druhé rafinerie. Výroba hnojiv podle předběžných statistik ministerstva financí v roce 2017 dosáhla 200 tis. tun.

Kovozpracovatelský průmysl

V příštích letech je v plánu výstavba 125 tis. sociálních bytů (cca 10–15 tis. bytů za rok), pokračuje realizace urbanizačního projektu v Diamniadio nedaleko Dakaru. Dalším plánovaným projektem je výstavba business parku (financování soukromým sektorem je odhadováno na 200 mld. XOF, tj. cca 8,4 mld. CZK), administrativních a bytových komplexů a dalších objektů. Kromě těchto projektů se počítá i s výstavbou a modernizací dopravní infrastruktury (viz výše).

Nábytkářský průmysl

V posledních letech rostl import nábytku do Senegalů na úkor lokální řemeslné výroby. Lze předpokládat, že tento trend bude i nadále pokračovat.

Obranný průmysl

Senegal i s ohledem na situaci v širším regionu modernizuje a posiluje vlastní bezpečnostní složky a armádu. V tomto kontextu by mohl export českých výrobků najít na místním trhu uplatnění. Je zde patrný potenciál v oblasti simulátorů pro výcvik a realizaci oprav jak pozemní, tak letecké techniky.

Sklářský a keramický průmysl

Sklářský a keramický průmysl není v Senegalu rozvinutý. Země disponuje zásobami jílu a písku, chybí však technické zázemí i odborná pracovní síla. Výrobky ze skla a keramiky jsou kromě tradičních předmětů a cihel z jílu a pálené hlíny dováženy ze zahraničí.

Strojírenský průmysl

Senegal plánuje urychlit průmyslový rozvoj modernizací stávajícího průmyslu a rozvojem 3 integrovaných průmyslových zón (Diamniadio, Sédhiou a Sandiara) s celkovým přínosem zón více než 240 mld. XOF (10,1 mld. CZK) do HDP. V roce 2014 senegalská vláda představila rozvojovou strategii Senegalů a dokument s názvem Plan Sénégal émergent (PSE). V PSE je mimo jiné kladen důraz na budoucí rozvoj montážních závodů pro mezinárodní koncerny (např. v oblasti dopravy) v celkové hodnotě 260 mld. XOF (10,9 mld. CZK) do roku 2020, přičemž soukromý sektor by měl financovat cca 200 mld. XOF (8,4 mld. CZK).

Textilní a obuvnický průmysl

Součástí strategie senegalské vlády pro urychlení rozvoje místní průmyslové základny je i modernizace textilního průmyslu (včetně domácí produkce oblečení). Zatím je však z velké většiny textil i obuvnický materiál importován, a to i v případě látek a oblečení s tradičními africkými vzory.

Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Senegalská vláda formulovala Národní program zlepšení technického vybavení nemocnic a dalších zdravotnických zařízení. Plánuje se i výstavba nových nemocnic a klinik. Nejvýznamnější je projekt „Dakar Medical City“, jehož cílem je vybudovat zdravotnické centrum vysoké kvality pro celý region Západní Afriky, včetně modernizace Hlavní nemocnice Dakaru na světovou úroveň a výstavby laboratoří na výrobu vakcín proti žluté zimnici. Kromě zdravotnického zařízení a přístrojů je v Senegalů i zájem o léčiva a lékařský materiál.

Zemědělský a potravinářský průmysl

Senegalská vláda podporuje rozvoj větších farem i rodinného zemědělství s cílem dosáhnout soběstačnosti v základních potravinách. Kromě produkce obilovin, ovoce a zeleniny je neméně důležité zajistit jejich zpracování. Důraz je také kladen na produkci a zpracování arašídů, realizaci 150–200 malých projektů pomoci rodinného zemědělství a 100–150 velkých projektů s vysokou přidanou hodnotou a chov dobytka. Objem nutných investic v oblasti zemědělství na základě Plánu prioritních činností byl jen na období 2017–2019 vládou odhadován na 625 mld. XOF (25 mld. CZK). Senegal mnoho zemědělských produktů dováží. Tato situace je dána i nedostatečně rozvinutým potravinářským průmyslem a neadekvátními podmínkami pro skladování zboží, které se rychle kazí.

Zpracovatelský průmysl

Zpracovatelský průmysl není v Senegalu příliš rozvinutý, většina meziproductů je dovezena ze zahraničí. Proto je zde mnoho příležitostí pro export zboží českých firem, včetně firem z papírenského odvětví.

[Aktuální sektorové příležitosti pro Senegal](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2 Kalendář akcí

- **Mezinárodní veletrh Dakar (FIDAK)** je jedním z největších výstavních a prodejních akcí v regionu západní Afriky, koná se každoročně na přelomu listopadu a prosince (www.cicesfidak.com)
- **Mezinárodní veletrh lékařské a zdravotnické techniky a vybavení (SISDAK)** v Dakaru, koná se obvykle v červnu (www.cicessisdak.com)
- **Mezinárodní veletrh zemědělské techniky a potravinářského průmyslu (SIAGRO)**, který se koná v Dakaru každé dva roky
- **Mezinárodní veletrh stavebnictví a stavebních materiálů, strojů a zařízení (SENCON)** v Dakaru, koná se obvykle v únoru

Bližší informace ke konání veletrhů lze získat na webových stránkách [Senegalského veletržního centra](#).

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Pro navázání nebo rozvinutí skutečných obchodních kontaktů a zejména pro rozvoj podnikatelských projektů je nutná osobní přítomnost. Jednáním jazykem i jazykem informačních materiálů je francouzština, angličtina v drtivé většině případů není dostačující.

Doporučuje se získat obchodního zástupce znalého místního prostředí a uzavřít s ním přesnou dohodu podle senegalského práva.

Podrobně viz dále.

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Zahraniční zboží je dováženo do Senegalu především přes přístav v Dakaru. Místní společnosti, většinou částečně či úplně vlastněné francouzskými subjekty, pak zajišťují jeho další distribuci ke státním nebo soukromým prodejcům a distributorům. Distribuční společnosti jsou často rodinnými firmami bez specializace na konkrétní zboží.

Síť supermarketů se nalézá především v Dakaru – jde o značky Casino a Auchan.

Kromě systému velkodistribuce funguje v zemi velmi rozvinutý systém drobných distributorů, často libanonského původu, kteří zajišťují jednorázovou distribuci bez specializace. V poslední době se k těmto distributorům připojil poměrně velký počet příslušníků nové čínské komunity v Senegal, kteří se zaměřují na levné zboží prodávané na ulicích Dakaru a dalších větších měst. Neformální distribuční kanály jsou zcela jistě největším podílem obchodních aktivit země, např. dakarské tržiště Sandaga je celoplošně centrem distribuce rukodělných a tradičních výrobků západní Afriky.

Zahraniční dovozci by měli využít služeb obchodního zástupce či distributora/dealera. Provize zástupců se radikálně liší případ od případu, záleží na dohodě s exportérem. Senegalský trh je poměrně dobře zásoben, dá se však nalézt mnoho typů zboží, jež by jistě našlo svého kupce - klíčová je však cena. U srovnatelných výrobků vyhrává lacinější nabídka.

Před realizací spolupráce je v senegalských podmínkách nezbytný osobní kontakt v rámci návštěvy, nejlépe reciproční (tzn. nejméně jedno setkání v Senegal a jedno setkání v ČR).

Senegalští zástupci a distributoři často usilují o sepsání dohody o exkluzivním zastoupení, doporučuje se však posečkat

s touto dohodou až po vyzkoušení partnera, případně podepsat ji na omezenou (zkušební) dobu.

Pro prodej telekomunikační a jiné technologie a dalších výrobků např. pro zemědělství je vyžadován ponákušní a záruční servis. V realitě však vrácení zakoupeného výrobku v Senegal v podstatě neexistuje.

Pro nalezení partnera lze využít např. [dakarskou obchodní komoru](#) (*Chambre de Commerce, d'Industrie et d'Agriculture de Dakar*), která poskytne základní informace o potenciálním partnerovi, ovšem už není schopná podat např. informaci o jeho solventnosti.

Rejstřík firem on-line neexistuje. Využit lze tedy např. [telefonní seznam](#).

6.2 Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Celní systém je deklaratorní, vývozce či dovozce musí využít služeb "transitéra", který pracuje s Celní správou. Po přihlášení zboží dojde k jeho fyzické kontrole a zaplacení celních poplatků.

Clo se od 1. 1. 2015 nově řídí Externím společným tarifem (TEC) CEDEAO, který posiluje celní jednotu Hospodářského společenství zemí západní Afriky a nabízí 4 tarifní pásma podle druhu zboží od 0 do 20 %. 5. pásmo – 35 % je určeno na ochranu strategického zboží z hlediska rozvoje regionu.

Neexistuje omezení pro vyvážení legálně nabytého zboží, potravinářské výrobky procházejí fytosanitární kontrolou. Před vývozem je potřeba učinit celní prohlášení, po němž bude zboží fyzicky kontrolováno.

Senegal podepsal smlouvy OWT a respektuje tedy volnou směnu zboží. Je však uplatňována časově omezená ochrana v případě produkce cibule. Od epidemie ptačí chřipky je zakázán dovoz kuřat.

28. 2. 2014 byl přijat zákon reformující Celní systém, hlavními cíli reformy jsou: transparentnost, automatizace celních deklarací, zjednodušení procedur, ochrana průmyslového a intelektuálního vlastnictví, posílení bezpečnosti, boj s podvodníky, boj s kyberkriminalitou.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Kroky nutné k založení firmy v Senegal:

- vyřízení žádosti o zřízení příslušného obchodního subjektu (notář)
- vydání obchodní karty (obchodní komora)
- zapsání do obchodního rejstříku (obchodní komora)
- vydání certifikátu Export / Import (obchodní komora)
- získání registračního čísla RCCM, imatrikulačních čísel NINEA a COFI
- povolení k dlouhodobému pobytu na území Senegal (na místě u cizinecké policie)

Senegalská obchodní politika obsahuje několik pobídkových kroků pro zřízení joint-venture. Obecně je doporučeno v zakládající smlouvě jasně vytyčit pole zodpovědnosti jednotlivých společníků, neboť senegalská strana má často za to, že veškeré vnější náklady hradí automaticky zahraniční investor.

Licenční smlouvy jsou v Senegalu běžně praktikovány v oblasti tabákových výrobků, produkce nealkoholických nápojů a potravin. V textu dohody je třeba přesně vymezit výši a podmínky platby honorářů a poplatků, včetně místních daní.

V zemi existuje Jednotná investiční kancelář (Guichet unique d'Investissement), a to v rámci agentury APIX. Jejím cílem je asistovat zájemcům o založení podniků či joint-ventures. Kancelář přijímá žádosti o založení firem a obecně zredukovala dobu potřebnou na založení firmy ze 60 na 10 dnů. Kromě toho potřebuje každý zakladatel firmy asistenci místního notáře, jehož specialitou jsou smlouvy a který převezme úkol zaregistrovat novou firmu v lokálním obchodním rejstříku - OHADA.

Nejčastěji užívané formy pro podnikání jsou pobočka zahraniční společnosti, s.r.o. (SARL) a a.s. (S.A.). Pro založení firmy je vyžadován minimálně jeden vlastník a jako minimum jmění firmy pouze 100 000 FCFA.

Senegalské právo nezná pojem joint-venture. Společnosti se v takovém případě spojí do s.r.o..

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Veškeré propagační materiály a technická dokumentace pro senegalský trh musí být zpracovány ve francouzštině. Nezbytnou součástí propagačních materiálů by měla být dobrá fotodokumentace. Jednoduché instrukce ve francouzském jazyce, předvedení výrobku, poskytnutí vzorků a osobní návštěvy u distributora jsou k úspěšnému prodeji nezbytné. Vhodné je zajištění servisu prostřednictvím zaškolených místních techniků, zejména u spotřebního zboží.

V Senegalu příliš nefunguje internetový prodej. K reklamě lze využít především místní deníky a periodika (např. týdeník [Le Journal de l'Economie](#)). Tisková publicita zacílí především spotřebitele z Dakaru a dalších velkých měst.

Nejrozšířenější formou propagace zboží v Senegalu je rozhlas a televize - je možno využít jeden z televizních kanálů či rozhlasových stanic, které často publikují obchodní reklamu. Rostoucí význam má i využití internetu, např. reklamy na zpravodajských serverech typu *aps.sn*, *seneweb.com* či *xibar.net*. Dalšími oblíbenými prostředky pro publicitu jsou ve větších městech billboardy či zaslání hromadných sms – vše musí být ve francouzštině, v ideálním případě také v místním jazyce wolof. Efektivní cílenou propagaci lze provádět přímo v supermarketech.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Senegal je signatářem Berlínské dohody o copyrightu a signatářem Trade Related Aspects of Intellectual Property Agreement (TRIPS) WTO. Dále je členem OAPI (Africká organizace pro duševní vlastnictví), která sdružuje 17 frankofonních zemí Afriky, mezi nimiž byl ustaven společný systém pro získání a i držení ochrany patentů, obchodních známek a průmyslového designu. Práva zaregistrovaná v jedné z těchto zemí platí zároveň ve všech ostatních členských zemích. Ochrana na patent platí 20 let, obchodní/ochranné známky vždy 20 let od registrace, přičemž ochranu lze bez omezení prodlužovat.

V praxi však je systém ochrany duševního vlastnictví zcela nedostatečný. Senegalský trestní zákoník neuvádí možnost trestního stíhání v případě kopírování značky či porušení copyrightu. Senegalská kancelář autorských práv (BSDA) má kvůli omezenému rozpočtu potíže s dopadením hackerů, prodáváčů a distributorů kopií CD a DVD apod. BSDA se přesto pokouší s nelegálním prodejem bojovat – např. celostátní kampaní proti pirátství či pobídkami pro spotřebitele k nákupu originálních softwarů.

Užitečné kontakty v oboru duševního vlastnictví:

Bureau Sénégalais des Droits d'Auteur (BSDA)
(Senegalská kancelář pro copyright)
7, Rue Saint Michel X Ngalandou Diouf
Tel: 221 889 01 86
Fax: 221 822 24 59
Web: www.bsda.sn

6.6 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky se řídí speciálním zákoníkem (Code des marchés publics) – dekretem č. 2014-1212 z 22. září 2014, který nahradil dekret 2011-1048 (z 27. července 2011) – a jsou vyvěšovány na zvláštní webové stránce Portail des Marchés publics du Sénégal.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Senegal sice disponuje pokrokovým obchodním a investičním zákoníkem, avšak výkon v praxi zaostává. Sporům se doporučuje předcházet kvalitními texty obchodních smluv a případně dohodou. Vzhledem k přetrvávajícím problémům i v senegalské justici, způsobeným především nedostatkem financí a tedy neúměrně dlouhou dobou soudních jednání, je pro případné řešení sporů i jejich předcházení nezbytná pravidelná kontrola v místě podnikání a služby dobrého a spolehlivého místního advokáta.

Drobné spory jsou obvykle řešeny s příslušným odborem ministerstva či, nejlépe, s pomocí lokální arbitráže vytvořené ad hoc pro daný případ. Senegalská obchodní komora v Dakaru řídí od roku 1998 Arbitrážní centrum. Na dlužníka lze podat trestní oznámení na policejní stanici, soudní cestou pak přes soudní tribunál prostřednictvím advokáta. Soudní procesy však mohou být velmi finančně a časově náročné a konečný verdikt je občas nekorektní a netransparentní.

Vzhledem k tomu, že Senegal je členem Washingtonské dohody o řešení investičních sporů, doporučuje se do investiční smlouvy zahrnout klauzuli o možnosti vytvoření mezinárodní arbitráže v případě sporu, neboť mezi Senegalem a ČR doposud není uzavřena Dohoda o ochraně investic.

I přes oficiální snahu vlády podporovat volnou hospodářskou soutěž se senegalský trh potýká s některými chronickými problémy. Hlavními brzdami v rozvoji je relativně vysoká míra korupce (v pravidelných průzkumech Transparency International se Senegal v roce 2019 umístil na 66. místě v Indexu vnímání korupce z celkem 180 zemí) i velmi pomalá práce státní správy. Průmyslový sektor je málo diverzifikovaný a jeho výkonnost je nízká. Rovněž je málo rozvinutá veřejná infrastruktura. Dalším problémem místního trhu je relativně velmi nízká kupní síla většiny obyvatelstva. Je třeba také počítat s prodlevami při dovozních a vývozních formalitách.

Hlavními problémy jsou:

- Zdlouhavost administrativních procesů.
- Špatná platební morálka
- Korupce státních úředníků

- Slabá právní ochrana

Nejobvyklejším platebním instrumentem je neodvolatelný či dokumentární akreditiv. Platba bývá realizovaná většinou v EUR či USD. Proforma faktury a finální faktury musí být vystaveny ve francouzském jazyce. U prvních kontraktů je doporučeno požadovat platbu předem. Platební morálka u jednotlivých senegalských klientů je velmi rozdílná, zpravidla nestabilní. Nejsolidnějšími partnery jsou dlouhodobě usazení obchodníci i majitelé původem z Libanonu nebo Francie. Někteří obchodníci ale zakládají vzájemnou důvěru např. na návštěvě partnera v ČR, a akreditiv jako způsob platby odmítají.

více též na stránkách [Rady evropských investorů v Senegalu](#).

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti:

Pro navázání nebo rozvinutí skutečných obchodních kontaktů a zejména pro rozvoj podnikatelských projektů je nezbytná osobní přítomnost. Úředním jazykem je francouzština, angličtina v drtivé většině případů není dostačující. V Senegalu není v současné době k dispozici žádný oficiální tlumočnick z češtiny do francouzštiny.

Prodejní doba:

Pracovní doba obchodů je většinou do 18 hod., velké supermarkety bývají otevřeny každý den do 20 – 21 hod. Úřady pracovní obvykle do 17 hod., a to kromě pátku, kdy zavítají před odpolední modlitbou. Některé úřady nebo banky však poté znovu otvírají a mají delší pracovní dobu. Začátek oficiální pracovní doby úřadů často není respektován.

Státní svátky:

Státních svátků má Senegal mnoho, zahrnují svátky státní (s pevným datem), muslimské (pohyblivé) i katolické.

- 4. 4. – Den nezávislosti
- 1. 1. – Nový rok
- 1. 5. – Svátek práce
- 8. 3. – Den žen
- 23. 8. – Den Senegalských střelců

Pohyblivé muslimské svátky:

- Tamkharit (Mouharam, muslimský Nový rok) – 20. 8. 2020
- Magal de Touba (odchod zakladatele bratrstva muridů do exilu) – 5. 10. 2020
- Mouloud (Gamou, též Aid el Mouloud, narození Proroka) – 29. 11. 2020
- Začátek postního měsíce ramadánu – 24. 4. 2020
- Korité (též Aid El Fitr, zakončení postního měsíce ramadánu) – 24. 5. 2020
- Tabaski (Aid el Kebir, též Aid el Adha, svátek oběti) – 30. 7. 2020

Křesťanské svátky:

- Velikonoce – 12. 4. 2020
- Nanebevstoupení – 21. 4. 2020

- Sestoupení Ducha svatého, pouť do Popenquine – 30. 5. 2020
- Nanebevzetí – 15. 8. 2020
- Dušičky – 1. 11. 2020
- Vánoce – 25. 12. 2020

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Občané EU mohou pobývat v Senegal po dobu 90 dnů bez víz. Při cestách je potřeba dodržovat bezpečnostní podmínky jako v jiných zemích, Senegal není zemí se zvýšenou kriminalitou.

Zásadně se ovšem nedoporučuje cestovat v noci, místní řidiči jezdí často bez světel a hrozí nebezpečí dopravních nehod.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

V případě žádosti o pracovní povolení a dlouhodobý pobyt, což je v podstatě totéž, je potřeba se obrátit na ministerstvo vnitra a požádat o pobytovou kartu. Neexistuje možnost podat žádost na příslušném ZÚ.

Jsou vyžadovány tyto doklady (přeložené do francouzštiny): pasová fotografie, rodný list, výpis z rejstříku trestů, vyplněný formulář, potvrzení o zaměstnání, zdravotní způsobilost, kolek.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Pro případ nemoci či lékařského ošetření je nutné sjednat si v ČR pojištění u některé z mezinárodních pojišťoven sídlících v Senegal. Lékařská péče, kterou si může pacient hradit sám, je na velmi dobré úrovni.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České Republiky v Senegalu / Ambassade de la République tchèque au Sénégal

37, rue Jacques Bugnicourt

B.P. 6474 Dakar - Plateau - Sénégal

Pozn.: Velvyslanectví sdílí prostory s Velvyslanectvím Nizozemska

Tel.: +221 338 214 576

Fax: +221 338 214 578

E-mail: dakar@embassy.mzv.cz

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

V současnosti není na území Senegalu zastoupena žádná z výše uvedených institucí.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Pohotovostní služby (fungují pouze ve větších městech):

- Policie: 17
- Hasiči: 18
- Policie v Dakaru: + 221 33 823 71 49 / 33 823 25 29
- Četnictvo: +221 33 800 20 20
- Informace v Dakaru: 12 / 16

Zdravotní pohotovost:

- SOS Médecins: +221 33 889 15 15
- "SUMA": +221 33 824 24 18

Nejvýznamnější zdravotnická zařízení:

- Hôpital Principal de Dakar: +221 33 839 50 50
- Clinique privée de la Madeleine: +221 33 889 94 70
- Institut Pasteur: +221 33 839 92 33
- Clinique Casahous: +221 33 889 72 00
- Clinique du Cap: +221 33 889 02 02

7.4 Internetové informační zdroje

Dostupnost kvalitních a přehledných ekonomických statistik Senegalu je relativně nízká. Hlavním informačním zdrojem je senegalský Národní úřad pro statistiku a demografii (ANSD), který publikuje řadu informací s měsíční periodicitou – často se však jedná o velmi parciální data zaměřená na index průmyslové výroby a růst cen. V Senegalu téměř neexistují statistiky zaměstnanosti. Pro ekonomické a sociální statistiky obecnějšího charakteru je vhodným zdrojem Světová banka (WB). Některá data a analýzy lze získat z webového serveru Africaneconomicoutlook.org, jenž je společným projektem Africké banky pro rozvoj, Rozvojového centra OECD, Hospodářské komise OSN pro Afriku a Rozvojového programu OSN.

Důležité informační zdroje:

- www.ansd.sn (Národní úřad pro statistiku a demografii)
- www.gouv.sn (oficiální stránky senegalské vlády)
- www.presidence.sn/ (Oficiální stránky Prezidentské kanceláře)
- www.finances.gouv.sn/ (Ministerstvo financí)
- www.dpee.sn/ (Odbor plánování a ekonomických analýz Ministerstva hospodářství a financí, nabízí pravidelné měsíční zprávy o ekonomické situaci v zemi)
- www.investinsenegal.com – stránky pro investování v Senegalu (agentura APIX)
- www.seneweb.com (výběr frankofonního tisku)
- www.bceao.int (Centrální banka států západní Afriky)
- www.izf.net (praktický průvodce pro obchodní aktivity v Senegalu, nutná bezplatná registrace)
- www.marchespublics.sn (veřejné zakázky)
- www.aps.sn/ (Tisková agentura)

Další informace o **veřejných zakázkách EU** pro Senegal lze získat na stránkách rozvojových projektů podporovaných EU a vyhlašovaných [Evropskou komisí](#) nebo přímo na stránce Evropské komise věnující se spolupráci se [Senegalem](#).